

DB-1**002-001102**

B.Com. (CBCS) (Sem-I) Examination
December-2012
CORE 1 : BUSINESS ECONOMICS – 1

Faculty Code : 002
Subject Code : 001102

Time : 2 ½ Hours]**[Total Marks : 70**

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.
(2) આંતરિક વિકલ્પને ધ્યાનમાં રાખી જવાબ લખો.

1. આપેલ વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો :

20

(1) ઉત્પાદન વિધેયનાં પ્રકાર

- (a) ત્રણ છે.
- (b) ચાર છે.
- (c) પાંચ છે.
- (d) છ છે.

(2) ઘટતા મળતરનો નિયમ _____

- (a) સ્થિર મળતરના નિયમ તરીકે ઓળખાય છે.
- (b) પ્રમાણસર ઉત્પાદનના નિયમ તરીકે ઓળખાય છે.
- (c) બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદનનાં નિયમ તરીકે ઓળખાય છે.
- (d) અસ્થિર મળતરના નિયમ તરીકે ઓળખાય છે.

(3) જો ઉત્પાદન વિધેય $Z = 1$ હોય તો _____

- (a) સ્થિર મળતરવાળું ઉત્પાદન વિધેય કહેવાય.
- (b) અસ્થિર મળતરવાળું ઉત્પાદન વિધેય કહેવાય.
- (c) વધતા મળતરવાળું ઉત્પાદન વિધેય કહેવાય.
- (d) ઘટતા મળતરવાળું ઉત્પાદન વિધેય કહેવાય.

(4) સમઉત્પાદન રેખા જેમ ઉચી તેમ તે _____

- (a) વધુ ઉત્પાદન દર્શાવે છે.
- (b) ઓછું ઉત્પાદન દર્શાવે છે.
- (c) સપ્રમાણ ઉત્પાદન દર્શાવે છે.
- (d) ઈષ્ટતમ ઉત્પાદન દર્શાવે છે.

- (5) સમઉત્પાદન રેખા _____
- ઋણ ઢાળવાળી હોય છે.
 - ધન ઢાળવાળી હોય છે.
 - પાયાની ધરીને સમાંતર હોય છે.
 - લંબને સમાંતર હોય છે.
- (6) સાધનો પાછળ ખર્ચવા પાત્ર રકમમાં ફેરફાર થતા _____
- સમખર્ચ રેખાનું સ્થાન બદલે છે.
 - સમખર્ચ રેખાનો ઢાળ બદલે છે.
 - સમખર્ચ રેખાનું સ્થાન યથાવત રહે છે.
 - સમખર્ચ રેખાનું સ્થાન અને ઢાળ બન્ને બદલે છે.
- (7) ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્ર એટલે _____
- સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર
 - નાણાંનું અર્થશાસ્ત્ર
 - પર્યાવરણનું અર્થશાસ્ત્ર
 - મૂલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર
- (8) ધંધાકીય નિર્ણય લેવામાં પેઢીના સંચાલકને _____
- એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર મદદરૂપ થાય છે.
 - સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર મદદરૂપ થાય છે.
 - એકમલક્ષી અને સમગ્રલક્ષી બન્ને અર્થશાસ્ત્ર મદદરૂપ થાય છે.
 - સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર મદદરૂપ થાય છે.
- (9) ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રને _____
- ખાનગી પેઢી સાથે સંબંધ છે.
 - જાહેરક્ષેત્રની પેઢી સાથે સંબંધ છે.
 - ખાનગી અને જાહેરક્ષેત્રની પેઢી સાથે સંબંધ છે.
 - સહકારી ક્ષેત્રની પેઢી સાથે સંબંધ છે.
- (10) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાના પ્રકારો _____
- ત્રણ છે.
 - ચાર છે.
 - પાંચ છે.
 - છ છે.
- (11) સંપૂર્ણ મૂલ્યઅનપેક્ષ માંગ રેખા _____
- ધરીને સમાંતર હોય છે.
 - લંબને સમાંતર હોય છે.
 - રેક્ટેંગ્યુલર હાયપરબોલાનો આકાર ધરાવતી હોય છે.
 - ખાંચાવાળી હોય છે.

(12) માંગની આવક સાપેક્ષતાના પ્રકારો _____

(a) ત્રણ છે.	(b) ચાર છે.
(c) પાંચ છે.	(d) છ છે.

(13) અભૌતિક વસ્તુઓ એટલે _____

(a) ટકાઉ વસ્તુઓ	(b) વપરાશી વસ્તુઓ
(c) સેવા	(d) બિન-ટકાઉ વસ્તુઓ

(14) સર્વસુલભ વસ્તુઓ _____

(a) બિન ઉપયોગી છે.	(b) ઉપયોગી છે.
(c) અછતયુક્ત છે.	(d) વિપુલ પ્રમાણમાં છે.

(15) સંપત્તિ એ _____

(a) ભૌતિક હોય છે.	(b) અભૌતિક હોય છે.
(c) ભૌતિક અને અભૌતિક બન્ને હોય છે.	(d) સર્વસુલભ હોય છે.

(16) વપરાશ એટલે _____

(a) વસ્તુનો નાશ	(b) તુષ્ટિગુણનો નાશ
(c) ઉપભોગતાને પ્રાપ્ત થતો સંતોષ	(d) જરૂરિયાતનો નાશ

(17) ખર્ચની સંદર્ભ એ _____

(a) વાસ્તવિક ખર્ચ સૂચવે છે.	(b) વૈકલ્પિક ખર્ચ સૂચવે છે.
(c) નાણાકીય ખર્ચ સૂચવે છે.	(d) બિનનાણાકીય ખર્ચ સૂચવે છે.

(18) સરેરાશ ખર્ચ એટલે _____

(a) વસ્તુનું એકમદીઠ ખર્ચ
(b) વસ્તુનું કુલ ઉત્પાદન ખર્ચ
(c) એક વધારાના એકમનું ખર્ચ
(d) અંતિમ એકમનું ઉત્પાદન ખર્ચ

(19) ખર્ચના પરંપરાગત અભિગમ મુજબ લાંબગાળે સરેરાશ ખર્ચનો વક્ર

(a) ઋણ ઢાળવાળી હોય છે.	(b) ધન ઢાળવાળી હોય છે.
(c) L(એલ) આકારનો હોય છે.	(d) રકાબી આકારનો હોય છે.

(20) કુલ સ્થિર ખર્ચ રેખા _____

(a) પાયાની ધરીને સમાંતર હોય છે.	(b) લંબને સમાંતર હોય છે.
(c) ઋણ ઢાળવાળી હોય છે.	(d) ધન ઢાળવાળી હોય છે.

2. સંપત્તિનો અર્થ આપી, સંપત્તિ અને કલ્યાણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. 10
- અથવા**
- વસ્તુ અને સેવાનો અર્થ આપી વસ્તુઓનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
3. ઘટતા મળતરનો નિયમ સમજાવો. 10
- અથવા**
- સમખર્ચ રેખા ઉદાહરણ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો. સમખર્ચ રેખાના લક્ષણો સમજાવો.
4. માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાના નિર્ધારક પરિબલો સમજાવો. 10
- અથવા**
- માંગની વિજ્ઞાપન સાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સમજાવી તેની વ્યવહારુ ઉપયોગિતા સમજાવો.
5. ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને કાર્યક્ષેત્રની સમજૂતી આપો. 10
- અથવા**
- ધંધાકીય નિર્ણયના પ્રકારો જણાવો.
6. લાંબાગાળામાં ખર્ચ અને ઉત્પાદન દર વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. 10
- અથવા**
- પેઢીના ખર્ચનો આધુનિક અભિગમ સમજાવો.
-